

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in veča s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglasila se plačuje od navadne vrstice, če se natane enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Jugoslovanski klub.

Skoro na vseh političnih shodih, ki so se vršili na Malem Štajarju lani ali letos, izrekli so volilci jednoglasno, naj se slovenski državni poslanci na Dunaju zopet zedinijo v jeden klub. Danes moremo z veselim srcem javiti svojim cenjenim čitateljem vest, da se v novem državnem zboru prihodnje leto zedinijo ne samo vsi slovenski, ampak tudi hrvaški državni poslanci v jeden klub, ki se bode imenoval jugoslovanski klub, v katerem bode sedelo gotovo kacic trideset poslancev, na katere se bode vlada morala ozirati.

Pismo, v katerem se to slovenskemu in hrvaškemu svetu naznanja, ter se vsepovsod radostno pozdravlja, se glasi: Danes so se na poziv gosp. dr. Laginja zbrali na skupno posvetovanje naslednji slovenski in hrvaški državni poslanci: gg. Blankini, Borčić, Dapar, dr. Ferjančič, dr. Gregorčič, dr. L. Gregorec, Koblar, Kušar, dr. Laginja, Nabergoj, Perić, Pfeifer, Povše, Fr. Robič, Spinčič, dr. Šusteršič in Višnikar.

Uvažujoč željo, katera se je od več strani javno izrekla, da bi se namreč v novem državnem zboru vsi slovenski in hrvaški poslanci za uspešno delovanje združili v jedinstven parlamentarni klub, izjavili so že na tej prvi razpravi zastopniki vseh strank soglasno, da je vkljub vsem načelnim razlikam ne samo mogoče, nego gledé na dobljene izkušnje in na korist národa uprav potrebno, da vsi hrvaški in slovenski poslanci v prihodnjem državnem zboru osnujejo med sabo parlamentarno skupino v svrhu odločnega solidarnega postopanja v narodnostnih in gospodarskih vprašanjih.

Izrekli so nadalje, da oživotvorjenje te namere prepuščajo vodstvom raznih političnih strank v pojedinih pokrajinah — ter so zastopniki vseh strank izjavili, da so njih vodstva pripravljena stopiti v za to potrebne dogovore. — Po nujnih opravilih zunaj Dunaja zadržani poslanci gg. dr. Bulat, grof Coronini, dr. Klaič, vitez Šupuk in M. Vošnjak so izjavili posredno svoje soglasje.

Na Dunaju, dné 26. novembra 1896.

Dr. Laginja. Dr. Ferjančič. Dr. Šusteršič.
Perić. Borčić.

Ali je krščanski socijalizem kaj novega?

Tako nekateri mislijo; nikakor pa ni res. Kristus sam je bil prvi krščanski socijalist, ker nam je dal zapoved: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!« Saj je ravno ta zapoved jedro krščanskega socijalizma. Poleg te zapovedi ima katoliška vera še več drugih, ki modro urejajo družbinsko, t. j. socijalno življenje človeškega rodu.

Tako zapoveduje posvečevanje nedelj in praznikov (nedeljski počitek), pokorščino do starišev, mojstrov, gospodarjev, duhovske in posvetne gosposke, svetost tujega premoženja in dobrega imena, usmiljenje do ubogih, udóv in sirot; odpušcanje razžaljenja in pridržanje maščevanja božji pravičnosti; dušna in telesna dobra dela do bližnjega; nadalje ponižnost, zmernost, pravicoljubje, čistost, marljivost, krotkost itd. To so same take zapovedi, ki globoko segajo v socijalno, to je, v medsebojno življenje in občevanje človeške družbe.

Kdor ni slep, mora spoznati, da naša vera ni samo za dosego zveličanja in za nebesa, ampak da modro urejuje tudi naše posvetno družbinsko življenje; kajti gotovo bi ljudje srečno živeli na svetu, ako bi bili vsi pošteni, dobri in usmiljeni, pravični, marljivi, trezni, zdržni, ponižni, postrežljivi in krotki, potrpežljivi, starišem, gospodarjem in gosposkam pokorni, zmerni in modri pri uživanju hrane, pijače in počitka, ker vsled tega bi bili tudi zdravi, in zavoljo svoje mirne vesti tudi veseli.

Naša vera je torej v resnici socijalna, in vsak pravi katoličan je tudi krščanski socijalisti; kajti le tak ima pravo in živo vero, ki jo tudi z dejanji dokazuje in izvršuje. Da se nekaterim kristijanom našega časa dozdeva krščansko socijalno gibanje kakor neka novotarija, to pride od tod, ker so se ljudje odvadili, po naukih naše vere misliti, čutiti in živeti, nasprotno pa se navadili, svoje življenje in mišljenje ravnati po naukih brezverskih liberalcev.

Mnogo jih je, ki niso več kristjani po srcu, ampak le še po zunajnosti. Zadosti se jim zdi, ako svojo »vernost« pokažejo s tem, da gredo ob nedeljah v cerkev, da se ob zapovedanih dnevih postijo, da se pred križem odkrijejo, da svoje otroke krstijo in birmati, svoje mrličje cerkveno pokopati pustijo itd.; toda o ljubezni do bližnjega nočejo nič slišati, trdi in osorni proti svojim podložnim; več jim je za posvetno premoženje, ko za Boga in spolnjevanje njegovih zapovedij; veliko si domišljujejo in visoko po koncu nosijo svoje glave; nečistost od ošabnosti ni daleč proč, in lakomnost je sestra trdosrčnosti in nevoščljivosti; nezmernost in lenoba pa sta vredni hčeri nečistosti.

Tako se kopiči cela vrsta največjih grehov v srcu človeka, ki je kristjan le po zunajnosti, med tem ko je njegovo srce mrtvo za ljubezen do Boga in do bližnjega. Bolj ko se je število takih mlačnih in navideznih kristjanov množilo, tembolj je ginila prava vernost in krščanska ljubezen, ves krščanski svet pa je prerastla ljujlika brezverskega liberalizma. Ljudje so na videz še kristjani ostali, v srcu pa so bili od vere že davno odpadli in ravnali so se le še po liberalnih naukih.

Bogatini so začeli izkoriščati svojo moč, delavce stiskati s slabimi plačami, ljudstvo od kraja goljufati s

slabim blagom, odirati z visokimi obrestmi. Raztrgale so se stare stanovske zveze, da je bil vsak le na svojo moč navezan; potem se je razglasil »boj za obstanek«, boj vseh zoper vse liki divje zverine v hosti. To je bila novodobna, liberalna modrost. Na tisoče poštenih oseb in družin je v tem boju konec vzelo, podrla so se starodavne, premožne hiše (mislimo namreč »družine«), potomci starih rodov, ki so skozi stoletja v pošteno pridobljeni obilnosti živele, prišli so na beraško palico.

Nasprotno pa so na enkrat postali bogataši in milijonarji čisto nepoznani krivonosci Abrahamovega rodu, ki so se v naše kraje bosli in strgani priklatali iz Poljske in Ogerske. Njihovih očetov, dedov in pradedov nihče ni poznal, ker med vsem časom, kar se je Evropa pokristjanila, niso nič znamenitega izvršili, pač pa žganje točili po ogerskih in poljskih vasih in kmete vsako leto za polovico pridelkov opeharili.

Ko so naposled že najbolj trapaste oči spoznale, kam je liberalizem Evropo pripeljal, kristijane namreč na rob gospodarskega propada, privandrane Jude pa v »čarobno jamo« polno zlata in srebra, do katere jame jim je duri odprl čarobni ključ »proste kupčije in proste obrtnije« — še-le tedaj so preslepljeni Evropejci obrnili koló svojih možganov, da se je začelo narobe sukati, in bolj ko so dóbo svoje duševne pijanosti premišljevali, bolj jasno se jim je začelo svitati, da so sprevideli, kako jih je liberalizem sto dolgih lét za nos vodil ter jih za dušne in telesne blagre opeharil.

Zlati čas judovskih liberalcev je zdaj minol, pametni ljudje njihovim listom, govornikom in poslancem nič ne verujejo. Nastopila pa je dóba krščanskih socialistov. Ljudje namreč vedno bolj spoznávajo, kar smo iz začetka rekli, da je krščanska vera potrebna, če hočejo ljudje srečno med seboj živeti, da se morajo postaviti delati v duhu krščanske pravičnosti in ljubezni, da se mora mladina izrežati po krščanskih resnicah, da bo iz nje kedaj kaj prida, kajti potrebno je, da se človek že od mladega nauči, svoje strasti brzdati, predpostavljene spoštovati in ubogati, svoje dolžnosti natančno spolnjevati, v vseh rečeh pošten, do revnih pa usmiljen biti, zdržno, trezno in varčno živeti ter se tako za stare dni preskrbeti, ne pa drugim nadleže delati.

Tako krščansko izrejen in privajen človek bo vsem prijeten, povsodi z veseljem sprejet in se bo lahko preživil na svetu. Kar torej krščanski socialisti zahtevajo, ni nič novega, ampak je le to, naj ne bomo kristijani samo po imenu, ampak dejansko in v resnici, to je, vse naše družbinsko življenje naj se uravná po naukih, katere nam je iz nebes prinesel naš božji Izveličar.

Cerkvene zadeve.

† Vincencij Plaskan, župnik šentjurski.

Komaj so zvenele cvetlice, iz katerih smo bili srečni šentjurerski spletni vence ob prihodu našega novega župnika, č. gospoda Vincencija Plaskana, in že smo spletali novih šopkov, da jih posadimo na njih prerano gomilo. Na god sv. Uršule letos so bili k nam prišli kot naš g. župnik, na god sv. Katarine pa smo jih že spremljali k zadnjemu počitku.

Kako kratko je bilo veselje, katero smo z njimi delili! Pljučni prisad, na katerega niso g. župnik porajtali, napravil je njihovemu čvrstemu življenju že v 54. letu prerani konec. Zadnje nedeljo sicer niso pridigovali, ker so bili čast. gvardjan o. Gregor zavoljo 3. reda sv. Franciška prišli iz Celja k nam, a sv. mašo so še služili, da, v nedeljo popoldne so še rajni gospod svate poročevali. Da ne bi bili naš g. Valentin skrivaj poslali po

zdravnika g. dr. Ipavica, nam bi bili naš ljubi g. župnik bržčas umrli brez sv. zakramentov.

Ko jim je g. zdravnik razodel smrtno nevarnost, so se takoj vlegli na posteljo, s katere smo jih že čez 23 ur prenesli na mrtvaški oder. Pater Gregorij so jih še o pravem času prevideli s sv. zakramenti za umirajoče. Bog jim naj to povrne stoterno! Do ponedeljka jutra so ostali rajni gospod še pri zavesti, potem so pa začeli umirati in na večer ob 4. uri so zaspali za ta svet.

Nihče skoraj ni mogel verjeti tužne novice, katero je zvonov glas širil po fari, a brzjav nesel na vse kraje. Vendar je bila to resnica, ki se ni dala utajiti. Urno smo delali potrebnih priprav, da se naš gospod župnik, katerih smo vsi spoštovali in ljubili iz dna srca, tudi dostojno pokopljejo. V sredo, na god sv. Katarine, so od vseh stranij dolge vrste pogrebnikov vrele v šentjur. Došlo je 33 tujih č. gg. mašnikov iz raznih dekanij naše škofije. Iz Maribora so prišli preč. g. kanonik dr. Križanič, sošolec našega raj. g. župnika, da so vodili sprevod; iz Šmarij naš vlc. g. dekan Jug, ki so nam spregovorili pristričnih besed, rajnemu g. župniku v slovo, nam pa v tolažbo in poduk. Obilne solze, katere so poslušalcem tekle po licih, naj jim bodo skromno plačilo za njihov nagovor! Bog naj jim pa tudi poplača, da so peli slovesno mrtvaško sv. mašo. Pri tej sta jim stregla dva častita sošolca rajnega g. župnika, J. Lenart in Blaž Cilenšek, četrti sošolec, vč. g. nadžupnik J. Voh so pa rajnemu zapeli zadnji »Requiescat in pace«, predno smo jih odnesli iz osirotele cerkve na domače grobišče.

Petintrideset duhovnikov je stalo okoli mrtvaškega odra, na katerem je ležalo več lepih vencev. Najlepsi med njimi je bil dar »šentjurskih tržanov«. Ti so bili razun navzočega občinskega odbora, v obilnem številu oblekli oblačilo požarne straže, ter so hvale vredno skrbeli za lep red v cerkvi in pri sprevodu. Ni se prigodila najmanjša nezgoda v kljub toliki gneči. Tudi šolarji naših šol z učiteljstvom niso zaostali za nami odraslimi.

Vse se je vršilo po najlepšem redu. Ura je bila že davno poldne odbila, ko smo tik rajnega g. župnika Vošnjaka spustili v krilo mrzle zemlje truplo našega novega g. župnika Plaskana. Kako jih je vendar škoda! Koliko so storili dobrega, kjer koli so bili! Koliko so žrtvovali za Zibiko, za olepšanje njenih cerkv, koliko za druga potrebna popravila! Koliko dobrega bi bili tudi gotovo pri nas storili! Toda šli so po plačilo, ki čaka dobre predstojnike. Naj nam bi kmalu izprosili sebi in svojemu g. predniku vrednega naslednika v šentjuriu!

Gospodarske stvari.

Železniška zveza med Mariborom in Pragarskim.

(Dopis iz Fram.)

Železnica je za sedanji mehkužni svet velikanska polajšava; vse se rado vozi v topli hišici; dasiravno pa tudi ona obilne napake seboj donaša. Velikanski napredek imajo le samo tisti kraji in mesta, skozi katera železni konj hrže; drugi pa zaostajajo in propadajo, čimbolj so od železniške zveze odtrgani. Zato se zdaj že tudi taki kraji za železnico potegujejo, ki so se je nekdanj z vso silo branili.

Mi imamo srečo trikratne vožnje v Maribor in zopet nazaj vsaki dan; vendar pa zmiraj glasneje nastaja želja še po večkratni zvezi, kar bi se tudi dalo sprostiti in od direkcije lahko dovolilo. Ako hočeš v Maribor za svojim poslom, moraš vzgodaj vstati, da boš pred 5. uro